2010/2162(INI)

9.11.2010

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно облика на бедността сред жените в Европейския съюз
(2010/2162(INI))

Комисия по правата на жените и равенството между половете

Докладчик: Rovana Plumb

Докладчик по становище(*):

Gabriele Zimmer, комисия по заетост и социални въпроси

(*) Процедура с асоциирани комисии – член 50 от Правилника

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ 3

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ 10

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно облика на бедността сред жените в Европейския съюз
(2010/2162(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид член 2 и член 3, параграф 3, алинея втора от Договора за Европейския съюз,

– като взе предвид членове 8, 151, 153 и 157 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид Хартата на основните права на ЕС и по-конкретно нейните разпоредби относно социалните права и равенството между мъжете и жените,

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,

– като взе предвид Международния пакт на ООН за икономическите, социалните и културните права от 1966 г.,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 1979 г.,

– като взе предвид декларацията и програмата за действие, приети в Пекин на 15 септември 1995 г. на Четвъртата световна конференция за жените,

– като взе предвид Целите на хилядолетието за развитие, определени от Организацията на обединените нации през 2000 г., по-специално цел № 1 (изкореняване на крайната бедност и глада) и цел № 3 (насърчаване на равенството между половете),

– като взе предвид Резолюция 1558 (2007 г.) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа относно феминизирането на бедността,

– като взе предвид Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена)[1],

– като взе предвид Решение № 1098/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година относно Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване (2010 г.)[2],

– като взе предвид Решение 283/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2010 година за създаване на Европейски механизъм за макрофинансиране за

[1] ОВ L 204, 26.7.2006 г.. стр. 23.
[2] ОВ L 298, 7.11.2008 г., стр. 20.

трудова заетост и социално приобщаване Прогрес[1],

– като взе предвид проекта на заключенията на Съвета от 30 октомври 2007 г. относно прегледа на прилагането от държавите-членки и институциите на ЕС на програмата за действие от Пекин – показатели по отношение на жените и бедността (13947/07),

– като взе предвид доклада на Комисията от 3 октомври 2008 г., озаглавен „Осъществяване на целите от Барселона относно детските заведения за деца в предучилищна възраст“ (COM(2008)0638),

– като взе предвид доклада на Комисията относно равенството между жените и мъжете — 2010 г. (COM(2009)0694),

– като взе предвид работния документ на службите на Комисията, придружаващ доклада на Комисията относно равенството между жените и мъжете — 2010 г. (SEC(2009)1706),

– като взе предвид съобщението на Комисията относно стратегията за равенство между жените и мъжете 2010—2015 г. (COM(2010)0491),

– като взе предвид работните документи на службите на Комисията, придружаващи съобщението на Комисията относно стратегията за равенство между жените и мъжете 2010—2015 г.(SEC(2010)1079) и (SEC(2010)1080),

– като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Европа 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (COM(2010)2020),

– като взе предвид доклада на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд от 24 март 2010 г., озаглавен „Второ проучване на качеството на живот в Европа: семеен живот и трудова заетост“,

– като взе предвид своята резолюция от 13 октомври 2005 г. относно жените и бедността в Европейския съюз[2],

– като взе предвид своята резолюция от 18 ноември 2008 г., съдържаща препоръки към Комисията относно прилагането на принципа на еднакво заплащане за мъже и жени[3],

– като взе предвид своята резолюция от 6 май 2009 г. относно активното приобщаване на лицата, изключени от пазара на труда[4],

– като взе предвид своята резолюция от 10 февруари 2010 г. относно равенството между жените и мъжете в Европейския съюз – 2009 г.[5],

---

[1] ОВ L 87, 7.4.2010 г., стр. 1.
[2] ОВ C 233 E, 28.9.2006 г., стр. 130.
[3] ОВ C 16E , 22.1.2010 г., стр. 21.
[4] Приети текстове, P6_TA(2009)0371.
[5] Приети текстове, P6_TA(2010)0021.

– като взе предвид резолюцията си от 17 юни 2010 г. относно аспекти, свързани с равенството между половете, в контекста на икономическата рецесия и финансовата криза[1],

– като взе предвид своята резолюция от 17 юни 2010 г. относно оценка на резултатите от Пътната карта за равенство между жените и мъжете 2006–2010 г. и препоръки за бъдещето[2],

– като взе предвид своята резолюция от 7 септември 2010 г. относно ролята на жените в едно застаряващо общество[3],

– като взе предвид резолюцията си от 19 октомври 2010 г. относно жените, работещи при несигурни условия на труд[4],

– като взе предвид член 48 от своя правилник,

– като взе предвид доклада на комисията по правата на жените и равенството между половете и становището на комисията по заетост и социални въпроси (A7-0000/2010),

А. като има предвид, че съгласно Решение 1098/2008/ЕО, упоменато по-горе, дейностите в рамките на Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване следва да отчитат различните рискове и аспекти на бедността и социалното изключване, с които се сблъскват жените и мъжете. като има предвид, че 79 милиона европейци живеят под прага на бедността и че 17% от всички жени в 27-те страни на ЕС са класифицирани като живеещи в бедност,

Б. като има предвид, че Европейският съюз е изправен пред сериозна икономическа, финансова и социална криза, която засяга жените в рамките на пазара на труда и в личния им живот, по-специално жените, които са изложени на риск от бедност,

В. като има предвид, че борбата срещу бедността е сред петте измерими цели на Комисията, предложени в рамките на стратегията „Европа 2020“; като има предвид, че интегрираната насока № 10 в рамките на стратегията „Европа 2020“ (*Насърчаване на социалното приобщаване и борбата с бедността*) ще насърчи приемането на национални политики за защита на жените от риска от изключване чрез гарантиране на сигурността на доходите на семействата с един родител и на възрастните жени,

Г. като има предвид, че средната трудова заетост при жените е 59,1%; като има предвид, че от 2000 г. насам средната разлика в заплащането на жените и мъжете продължава да бъде значителна (варира между 14% и 17,4%) и че сегрегацията на пазара на труда, основана на пола, има преки последици за жените,

Д. като има предвид, че има значителни различия по възраст и пол по отношение на

[1] Приети текстове, P7_TA (2010)0231
[2] Приети текстове, P6_TA(2010)0232.
[3] Приети текстове, P6_TA(2010)0306.
[4] Приети текстове, P6_TA(2010)0365.

времето, отделено за неплатен труд и за ежедневно полагане на грижи и извършване на домакински дейности; като има предвид, че по-специално жените поемат по-голямата част от неплатения труд,

Е. като има предвид, че достъпът до помощни услуги като детски заведения, заведения за грижи за възрастни хора или за други зависими лица е важен за равното участие на жените и мъжете на пазара на труда и като начин за предотвратяване и ограничаване на бедността,

Ж. като има предвид, че има жени, по-специално в селските райони, които са част от сивата икономика, като те не са регистрирани на официалния пазар на труда или имат срочни трудови договори, което създава специфични проблеми по отношение на социалните права на жените, включително правата им по време на бременност, отпуск по майчинство и кърмене на деца, придобиването на пенсионни права и достъпа до социално осигуряване,

З. като има предвид, че насилието, основано на пола, също представлява значителна пречка пред равенството между половете и че то е тясно свързано с риска от бедност; като има предвид, че трафикът на хора е съвременен вид робство, което засяга голям брой жени и момичета и представлява значителен фактор, който допринася за бедността,

И. като има предвид, че условията на някои групи жени, които често се сблъскват с двойна дискриминация, например жени с увреждания, жени, които издържат други лица, възрастни жени, жени имигрантки и жени от етнически малцинства, особено жените роми, допринасят за повишаване на риска тези жени да се озоват в ситуация на бедност и социално изключване,

Феминизиране на бедността

1. счита, че предотвратяването и ограничаването на бедността сред жените е важен елемент на основния принцип на социална солидарност, с който Европейският съюз се е ангажирал;

2. приема за сведение съобщението на Комисията относно стратегията за равенство между жените и мъжете 2010—2015 г.; призовава Европейската комисия и държавите-членки да възприемат подход, продиктуван от равенството между половете, като ключов елемент на всички общи политики и национални програми за изкореняване на бедността и за борба срещу социалното изключване;

3. приветства инициативата на Комисията за създаване на „европейска платформа за борба срещу бедността“; призовава Комисията и държавите-членки да насърчават въпросите, свързани с равенството между половете, в рамките на тази платформа;

4. призовава държавите-членки да отразят в своите планове за възстановяване от рецесията въпросите, свързани с равенството между половете;

5. насърчава Комисията и държавите-членки да прилагат показателите по отношение

на жените и бедността, разработени във връзка с програмата за действие от Пекин[1], като инструмент за проследяване на въздействието на политиките с по-широк обхват в социалната и икономическата сфера и в областта на трудовата заетост върху ограничаването на бедността;

6. подчертава необходимостта от съгласуване и приемане на Европейска харта на правата на жените, след обширни консултации с Европейския парламент, за подобряване на правата и възможностите на жените и за насърчаване на механизми за постигане на равенство между половете във всички аспекти на социалния, икономическия и политическия живот;

Борба срещу бедността сред жените посредством политиките в областта на заетостта и социалната закрила

7. призовава държавите-членки да създадат специални програми за насърчаване на активното приобщаване или повторната интеграция на жените към пазара на труда, както и да провеждат специално обучение с цел да се осигурят уменията и квалификациите, необходими с оглед на стратегията „Европа 2020“, която акцентира върху зелените работни места с оглед на изграждането на нова устойчива икономика;

8. призовава Комисията и държавите-членки да предприемат необходимите мерки, за да премахнат неравенството между половете в рамките на трудовата заетост като част от стратегията „ЕС 2020“; настоятелно призовава намаляването на разликата в заплащането на жените и мъжете с 1% всяка година да се определи за цел, за да се постигне ограничаване на разликата с 10% в срок до 2020 г.;

9. призовава Комисията да предложи рамкова директива, въвеждаща принципа на подходящ минимален доход в Европейския съюз, като средство за преодоляване и ограничаване на бедността, като се вземат предвид националните закони и практики и при надлежно отчитане на въпросите, свързани с равенството между половете;

10. призовава държавите-членки да разгледат възможността за предоставяне на индивидуализирани права в рамките на системите за пенсионно и социално осигуряване като инструмент за борба срещу риска от бедност;

Съвместяване на семейния и професионалния живот от жените, живеещи в бедност или изложени на риск от бедност

11. призовава Европейската комисия и държавите-членки да предприемат необходимите мерки, за да насърчават съвместяването на професионалния и личния живот, с оглед на професионалната реализация на жените, които са изложени на риск от бедност, като се предоставя достъп до гъвкави условия на труд или до работа на пълно работно време;

12. изразява съжаление във връзка с това, че ангажиментите, поети в Барселона през 2002 г. по отношение на грижите за деца и определянето на цели за периода до 2010

[1]Заключения на Съвета от 30 октомври 2007 г., упоменати по-горе.

г., далеч не са изпълнени; призовава Съвета и държавите-членки да преразгледат упоменатите по-горе цели относно детските заведения;

Борба срещу бедността сред възрастните жени

13. подчертава, че жените, особено възрастните, са изложени на риск от бедност в по-голяма степен, отколкото мъжете, ако системите за социално осигуряване се основават на принципа за непрекъснатост на платената трудова заетост; изтъква, че в някои случаи жените не отговарят на това изискване поради прекъсвания на своята трудова дейност и че те са санкционирани в резултат на съществуващата дискриминация в рамките на пазара на труда, по-специално вследствие на разликата в трудовите възнаграждения, отпуските по майчинство и работата на непълно работно време;

14. призовава държавите-членки да предприемат действия, за да осигурят равен достъп за жените до системите за социално и пенсионно осигуряване и за да гарантират, че принципът на равно третиране на жените и мъжете се прилага последователно в рамките на системите за пенсионно осигуряване;

Въздействие на насилието, основано на пола, върху риска от бедност

15. изтъква, че насилието срещу жени все още представлява сериозен проблем на равнището на Европейския съюз и има все по-голямо въздействие върху риска от бедност, тъй като то има пряко отражение върху здравословното състояние на жените и върху техните възможности за достъп до пазара на труда; още веднъж призовава Комисията да определи Европейска година за борба срещу насилието спрямо жени;

16. призовава държавите-членки да предоставят подходящо финансиране за оказването на подкрепа и защита на жертвите на насилие, като способ за предотвратяване и ограничаване на бедността;

Ролята на социалния диалог и гражданското общество в рамките на борбата срещу бедността сред жените

17. подчертава значението на структурирания социален диалог в рамките на борбата срещу бедността сред жените;

18. призовава Комисията да увеличи размера на отпусканите средства, които могат да се използват от организации на гражданското общество за преодоляване и ограничаване на последиците от бедността сред жените;

Осигуряване на финансиране като начин за борба срещу бедността

19. подчертава значението на структурните фондове, по-специално Европейския социален фонд, като ключов инструмент за оказване на съдействие на държавите-членки в рамките на борбата срещу бедността и социалното изключване; призовава държавите-членки да осъществяват по-голям брой съфинансирани действия за оказване на подкрепа за услуги като детски заведения и заведения за грижи за

възрастни и зависими лица;

20. приветства усилията, положени от Комисията в рамките на програмата „Прогрес“, и призовава чрез тази програма да се финансират специални мерки за повишаване на осведомеността и за насърчаване на дебата относно аспектите на бедността, които засягат жените в ЕС;

21. приветства създаването на Европейски механизъм за макрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване; призовава в тази рамка да се предприемат действия, насочени конкретно към осигуряването на по-широк достъп и предлагане на микрофинансиране за жени, които са изправени пред затруднения при навлизането си на пазара на труда или които желаят да се установят като самостоятелно заети лица или да създадат свои собствени микропредприятия;

22. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Въпреки че бедността сред жените съществува отдавна, въпросът започна да се разглежда по систематичен начин едва отскоро. Настоящата икономическа, финансова и социална криза, която засяга не само Европейския съюз, но и целия свят, води до поредица от специфични отрицателни ефекти, като пряко влияе върху условията на живот и труд на жените и на тяхното място в обществото като цяло. Настоящият контекст изстреля начело на дневния ред на Европейския парламент въпроса за необходимостта от подход към бедността, основан на пола, чрез доклада „Облик на бедността сред жените“.

В световен мащаб жените са бедни в сравнение с мъжете. Такава е също действителността във всяка една държава-членка на ЕС, въпреки че в зависимост от държавата могат да се очертаят специфични разлики. Почти 17% от жените в Европа се класифицират като живеещи в бедност; като се имат предвид показателите, свързани с пазара на труда и социалната закрила, структурните причини за бедността оказват несъразмерно въздействие върху жените. Същевременно би могло да се каже, че приносът на жените към развитието на семейството, обществото и икономиката редовно бива подценяван и заплащан под средното равнище.

Борбата срещу бедността е една от петте измерими цели на Комисията, предложени в „ЕС 2020“, и поради това броят на европейските граждани, които живеят под националните прагове на бедността, следва да бъде намален с 25%, с което над 20 млн. души могат да бъдат спасени от състоянието на бедност. В този контекст е много важно дейностите в рамките на Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване да отчитат различните рискове и измерения на бедността и социалното изключване, с които се сблъскват жените и мъжете.

С оглед на наличието на надеждни данни е изключително важно развитието на статистически капацитет на ЕС в тази област. В този контекст и като си припомним проекта на заключения на Съвета от 30 октомври 2007 г., установяването, приемането и наблюдението от Комисията и държавите-членки на свързани с половете показатели в сферата на премахването на бедността и насърчаването на социалното приобщаване следва да бъдат силно насърчавани.

Освен това трябва да се споменат няколко ключови аспекта, които определят настоящия „облик на бедността сред жените“ в Европа, както и в световен мащаб. На първо място, бедността има три измерения: свързан с пола, географски аспект и поколенчески аспект. Тя също има различно въздействие върху жените и мъжете съобразно техните роли и отговорности в обществото, като се отчитат позициите и реакциите на обществените органи.

На второ място, преди предприемането на ограничителни мерки е необходим подробен анализ, като се вземат предвид също и аспектите, свързани с равенството между

половете. Първоначално жените не бяха засегнати в толкова значителна степен от икономическата криза (по отношение на безработицата), тъй като икономическите сектори, в които те представляват по-голямата част от работната сила, са обществени услуги (образование, здравеопазване и т.н.). При все това, професионалната сегрегация по полове означава, че сега те са жертви на „преструктурирането на публичния сектор“ и „бюджетните съкращения“, като губят работните си места и поемат задачи от типа на грижи за деца, лица в напреднала възраст, лица с увреждания и т.н.

Трети аспект: въздействието на рецесията е по-значително и нанася повече вреди в случаите на уязвимите групи, които се сблъскват с множество неблагоприятни обстоятелства (млади жени или жени в напреднала възраст, мигранти и/или членове на етнически малцинства, самотни майки, жени в селските райони и т.н.).

На четвърто място, най-общо, правителствата насърчават антикризисни мерки, насочени най-вече към икономическите сектори, в които мнозинството се състои от мъже (строителна промишленост, автомобилни заводи и др.), докато другите сектори на икономиката, в които са наети повече жени, се „пренебрегват“ (търговия на дребно, услуги и др.).

На този фон ясно се очертава необходимостта от бързи и ефикасни решения. Докладът относно бедността сред жените ще се опита да предложи част от тези решения. Като се имат предвид ценностите, на които се основава европейският проект, следва да се предположи, че ако не премахването, то поне предотвратяването и намаляването на бедността сред жените представлява важна част от основния принцип на социална солидарност. В същото време Европейската харта на правата на жените има за цел подобряване на положението с правата и възможностите на жените, насърчавайки механизмите за постигане на равенство между половете във всички аспекти на социалния, икономическия и политическия живот, като нейното договаряне и приемане е повече от желателно.

Докладчикът избра да подходи към въпроса относно „облика на бедността сред жените“, като предложи няколко области на интереси:

Феминизиране на бедността

Бедността сред жените остава скрита под статистически данни и схеми за социална сигурност. Според годишния доклад на Комисията за 2010 г. относно равенството между жените и мъжете, бедността е една от областите, в които продължават да съществуват разлики между половете; като се има предвид, че жените са изложени в по-голяма степен на риск от бедност и изпитват по различен начин социалното изключване, по-специално възрастните жени, 22% от които са били изложени на риск от бедност през 2008 г., в сравнение с 16% от възрастните мъже, и самотните родители, 35% от които са били изложени на риск от бедност през 2008 г., и други категории жени като лица с увреждания и жени от етническите малцинства.

Съгласно статистическите данни, жените представляват две трети от неактивното

население (63 милиона души на възраст между 25 и 64 години), което включва недоброволно заетите с почасов труд лица, нерегистрирани като безработни.

Следва да се подчертае, че се счита, че бедността сред жените би могла да достигне дори 36% в сравнение с 11% при мъжете, ако се изчислява въз основа на индивидуалния доход, а не дохода на домакинството. Също така има четирикратно по-голяма вероятност жените в Европа да работят на непълно работно време, по-вероятно е да имат срочни договори и често пъти са част от сивата икономика, характеризираща се с липса на трудови договори.

Специално внимание следва да се обърне на необходимостта от по-нататъшно продължаване на изследванията и анализите относно явлението „феминизиране на бедността“, като се оценят, наред с другото, последиците от световната криза в случая на жените в Европа, включително последиците за пазара на труда, образованието и обучението, раждаемостта, здравето, социалната закрила, пенсионните схеми, услугите за социално подпомагане, достъпа на жените до позиции, свързани с вземането на решения, и др.

Борба срещу бедността сред жените посредством политиките в областта на заетостта и социалната закрила

Счита се, че приобщаването на жените към пазара на труда е ключов момент в борбата с бедността и социалното изключване. Също така се приема, че неравенствата, все още съществуващи между мъжете и жените по отношение на достъпа до образование, семейните отговорности и общата издръжка на семейството, са главните причини, водещи до бедност сред жените.

Рискът от бедност при работещите е по-висок при жените, отколкото при мъжете, например в Кипър, Естония, Германия или Латвия. Рискът от бедност при работещите жени варира от 2% в Малта и 3% в Чешката република и Дания до 10% в Латвия и Полша и 12% в Гърция. В резултат от това, при жените съществува по-голяма вероятност да бъдат наети на нископлатени работни длъжности, при непълно работно време или на временна работа, като за тях също така е по-голяма вероятността, в сравнение с мъжете, да бъдат самотни родители и по този начин да бъдат изложени на особен риск от бедност[1].

На равнище ЕС е важно сериозно да се насърчи Комисията да предложи рамкова директива, установяваща принципа на подходящ минимален доход в Съюза, като средство за преодоляване и ограничаване на бедността, като се вземат предвид националните закони и практики и при надлежно отчитане на въпросите, свързани с равенството между половете. Държавите-членки следва да осигурят схеми за подходящ минимален доход с цел спасяване на най-уязвимите категории от бедност, като се има предвид фактът, че жените са една от най-засегнатите групи.

Предоставянето на индивидуализирани права в рамките на системите за пенсионно и социално осигуряване като средство за борба срещу риска от бедност ще представлява

[1] Информация, основаваща се на доклада на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд „Работещите бедни в Европа“ ("Working poor in Europe"), 15 април 2010 г.

огромна крачка напред.

Специално внимание следва да бъде отделено на факта, че продължава да съществува разлика в заплащането между половете, която води до изключително тежки последствия. Причините за тази разлика в заплащането между половете са разнообразни, включително мисленето в стереотипи, което започва в ранна възраст.

Друг проблем, пред който са изправени жените, е т.нар. „стъклен таван“, възпрепятстващ техния достъп до ръководни и най-висши позиции. Също и практиката за неплатен отпуск от работа с цел отглеждане на деца или грижи за възрастни роднини е по-често срещана сред жените, което може да доведе до бедност в по-късния период от живота.

Ясно е, че независимо от възрастовата група, жените са изправени пред много по-голям риск от бедност след раздяла с партньора, отколкото мъжете. Освен това за жените във всички по-уязвими групи, като например лицата с увреждания, имигрантите, етническите малцинства или живеещите в селските райони, е по-вероятно да се сблъскат с бедността.

Икономическата криза може да доведе до рязко повишаване на броя на безработните, по-специално сред заетите в публичния сектор, където жените са мнозинство. Плановете за възстановяване от рецесията следва да вземат предвид въпросите, свързани с равенството между половете, и да се основават на данни, разделени по полове.

Финансирането за неправителствените организации и компетентните по въпросите на равенството органи вече е по-малко в някои държави-членки на ЕС, например Ирландия. Местата, към които жените могат да се обърнат за помощ, ще са по-малко.

Стратегията „Европа 2020“ следва да включва политиките за равенство между жените и мъжете с цел да подобри равното представителство и участие на пазара на труда и да премахне моделите на сегрегация на пазара на труда, като същевременно осигури представителство на жените на висшите позиции чрез специфични квоти в състава на управителните съвети и в политиката.

Съвместяване на семейния и професионалния живот от жените, живеещи в бедност или изложени на риск от бедност

Насърчаването на съвместяването на професионалния и личния живот с цел жените, които желаят това, да се развиват професионално или да работят при пълна заетост, се счита за ключов аспект в процеса на намаляване на последиците от бедността сред жените или на рисковете, на които жените са изложени.

Изискват се също допълнителни мерки за подкрепа, по-специално за работещите майки, които са членове на семейства на самотни родители, като те бъдат улеснявани в намирането на форми на заетост с гъвкаво работно време, така че да могат да изпълняват по-широките си семейни задължения, или като им се осигурят подходящи услуги за грижи за деца, възрастни и зависими лица.

Борба срещу бедността сред възрастните жени

Подчертава се фактът, че рискът от изпадане в състояние на бедност е по-висок при жените, отколкото при мъжете, особено в по-напреднала възраст. Равнището на бедност сред възрастните жени е по-високо, отколкото при възрастните мъже (средното равнище на риска от бедност при първите е 22% срещу 16% при вторите), по-специално в държавите-членки, където преобладаващите пенсионни схеми свързват тясно обезщетенията с доходите и вноските по време на трудовия живот. Подобни пенсионни схеми поставят лицата, грижещи се за деца или зависими роднини, в по-малко облагодетелствано положение, тъй като прекъсването на кариерата и непълното работно време намаляват доходите им по време на трудовия им живот.

Следователно е необходимо да се осигурят подходящи схеми за социална сигурност за жените, които са отговорни за полагането на грижи за болни и възрастни членове на техните семейства или на такива с увреждания, както и за възрастните жени, които получават особено ниски пенсии.

Въздействие на насилието, основано на пола, върху риска от бедност

Според изследванията и проучванията, жените, които са се сблъсквали с насилие, са изложени на висок риск от бедност, тъй като насилието има последствия за тяхното здраве и може да доведе до безработица. Следва да се подчертае, че около 20-25% от жените страдат от физическо насилие и над 10% – от сексуално насилие, в хода на зрелия им живот.

Насилието срещу жените е основен проблем, който трябва да бъде разрешен, като се използват всички налични средства, а Комисията следва да обяви Европейска година за борба срещу насилието спрямо жени.

Специално внимание следва да се обърне на преразглеждането на връзката между насилието и бедността, като са необходими допълнителни усилия, насочени към премахването на трафика на хора и сексуалната експлоатация, чрез по-задълбочено сътрудничество между съдебните органи и органите на полицията на равнище ЕС.

Ролята на социалния диалог и гражданското общество в рамките на борбата срещу бедността сред жените

Наложително е развитието на истински социален диалог, съвместно с националната и европейската администрация, с цел обмен на гледни точки и принос за преодоляването на крайната бедност, като на европейско равнище се даде конкретен пример на най-добри практики в тази област.

Специално внимание следва да се обърне на работата на НПО, като също така се вземе предвид финансовата подкрепа за тях от страна на Комисията.

Осигуряване на финансиране като начин за борба срещу бедността

Структурните фондове, по-специално Европейския социален фонд, представляват ключови инструменти в подпомагането на държавите-членки да се борят с бедността и социалното изключване. Следва да бъдат съучредени специфични програми с цел насърчаване на активното приобщаване или повторната интеграция на жените на пазара на труда, както и специфичното обучение с оглед на придобиването на необходимите умения и квалификации за нови зелени работни места. Освен това в областта на финансирането следва да бъде обърнато надлежно внимание на създаването на помощни услуги като услуги за грижи за деца и лица в напреднала възраст.